

Noodoproep aan het kabinet: in Gaza staakt-het-vuren niet!

Aan: De minister-president, R. Jetten,
De minister van Buitenlandse Zaken, T. Berendsen
De minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking, S.W. Sjoerdsma

Amsterdam, 10 oktober 2026

Geachte minister-president Jetten, geachte minister Berendsen, geachte minister Sjoerdsma,

Op 10 oktober 2026 is het een jaar geleden dat in Gaza een “staakt-het-vuren” inging. Maar onze collega’s in Gaza merken dagelijks dat het geweld niet is gestopt. Achter de façade van het “staakt-het-vuren” zet het Israëlische leger genocidaal geweld voort: door aanhoudende aanvallen op burgers; door Palestijnen stelselmatig de middelen om te overleven te ontnemen; en door humanitaire hulp te hinderen of te blokkeren. Uit onderzoek¹ blijkt dat 74% van de Nederlanders vindt dat er niet of nauwelijks sprake is van een “staakt-het-vuren” en dat eenzelfde percentage zich zorgen maakt over de humanitaire situatie.

Daarom deze noodoproep: toon moreel leiderschap. Voer de druk op Israël op. Gebruik diplomatieke, politieke, economische en juridische middelen, vanuit Nederland en vanuit de Europese Unie, om het geweld te stoppen en ongehinderde humanitaire hulp mogelijk te maken. Ik licht dit graag toe.

De gezondheidszorg in Gaza is vrijwel volledig verwoest. Wederopbouw is, ondanks het “staakt-het-vuren”, onmogelijk. Er komt geen zak cement Gaza binnen. Dit treft de ondervoede zwangere vrouw, het kind dat ziek wordt door vervuild water en de patiënt die zonder protheses niet kan revalideren. Mensen overlijden terwijl ze wachten op een behandeling die ze in Gaza niet kunnen krijgen. Meer dan 22.000 Palestijnen, onder wie 5.600 kinderen, wachten op medische evacuatie – vaak tevergeefs.

Intussen gaat het geweld door. Alleen al in juli behandelden onze teams 567 mensen met verwondingen door oorlogsgeweld, waaronder explosies en beschietingen. Sinds het ingaan van het “staakt-het-vuren” zijn ten minste 1.450 Palestijnen gedood en ruim 5.100 gewond geraakt. Gezinnen moeten telkens opnieuw vluchten. AzG heeft een regeling moeten optuigen voor medewerkers die hun tent (!) zijn verloren bij herhaalde luchtaanvallen. Een voortdurend verschuivende, onduidelijk gemarkeerde ‘gele lijn’ dringt Palestijnen samen op een steeds kleiner grondgebied. Een patroon van etnische zuivering.

Sinds januari 2026 verhindert Israël voor een groot aantal hulporganisaties, waaronder Artsen zonder Grenzen, de invoer van levensreddende voorraden in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever. Eind juli waren 634 medische artikelen die we nodig hadden niet meer beschikbaar. Israëlische beperkingen op de invoer van brandstof, motorolie en reserveonderdelen bedreigen de generatoren waarvan ziekenhuizen en watervoorzieningen afhankelijk zijn. Een liter diesel kost op de zwarte markt inmiddels 1.300 euro. Ook internationale medewerkers komen Gaza niet meer in. Toch blijven we op grote schaal

¹ Het onderzoek is uitgevoerd door onderzoeksbureau Markteffect in opdracht van AzG. Er deden 1.020 volwassen Nederlanders mee, tussen 31 augustus en 10 september 2026. Het volledige onderzoeksrapport is beschikbaar op verzoek.

actief in Gaza en op de Westelijke Jordaanoever. Onze ongeveer 1.500 Palestijnse medewerkers bieden chirurgische ondersteuning, wondverzorging, fysiotherapie, verloskundige en pediatrische zorg, vaccinaties en geestelijke gezondheidszorg. Ook verzorgen zij de waterproductie en -distributie voor meer dan 400.000 mensen. Dit doen zij onder buitengewoon moeilijke omstandigheden. Zelf en hun gezinnen lopen dagelijks gevaar. Sinds oktober 2023 zijn vijftien van onze collega's in Gaza gedood. Recentelijk besloot het Israëlische militaire hof hier geen strafrechtelijk onderzoek naar te doen. Het is duidelijk: Israël is niet van plan om verantwoording af te leggen. Onze chirurg dr. Obeid zit nog steeds in Israëlische detentie. Wij maken ons grote zorgen over zijn veiligheid en welzijn. Dit geldt ook voor honderden Palestijnse zorgverleners die zonder aanklacht gevangen zitten.

Wij vragen u: erken wat iedereen kan zien. Dit is geen “staakt-het-vuren”, dit is een sluipende genocide. In juni nam u terecht het initiatief, samen met twintig landen en de Europese Commissie, om Israël op te roepen humanitaire hulp ongehinderd mogelijk te maken. U noemde de situatie “onacceptabel”, maar deze is sindsdien niet veranderd. Vervolgstappen zijn nodig – en Nederland is hiertoe verplicht onder het Genocideverdrag. Artsen zonder Grenzen verwelkomt de eerste maatregelen die het kabinet heeft genomen, maar het is onduidelijk hoe deze bijdragen aan verbetering van de situatie in Gaza. Daarom roep ik u namens Artsen zonder Grenzen op: handel nu en gebruik uw invloed.

- **Voer de druk op Israël verder op om het geweld te beëindigen.** Eis bescherming van burgers, ziekenhuizen, zorg- en hulpverleners en patiënten, en een einde aan gedwongen verplaatsing en opsluiting van de Palestijnse bevolking in steeds kleinere gebieden. Verbind aan het uitblijven daarvan concrete consequenties, waaronder gerichte sancties en economische en diplomatieke maatregelen, nationaal en in Europees verband.
- **Stop het mogelijk maken van schendingen van het internationaal recht.** Schort wapenaankopen en militaire samenwerking met Israël op. Beëindig alle materiële en politieke steun die bijdraagt aan geweld tegen burgers.
- **Eis ongehinderde humanitaire toegang.** Eis naleving van de uitspraken van het Internationaal Gerechtshof, waaronder de eis tot ongehinderde toegang van humanitaire hulp. Israël moet alle beperkingen opheffen en voldoende voedsel, water, medicijnen, medische apparatuur en goederen toelaten. Hulp moet ongehinderd, veilig en onafhankelijk worden verstrekt. Dat is een verplichting volgens internationaal recht, geen wisselgeld in onderhandelingen.
- **Medische evacuatie naar Nederland.** De gezondheidszorg in Gaza is zo goed als vernietigd. Blijf daarom investeren in medische evacuatie voor alle patiënten die deze nodig hebben, met begeleiders en met recht op terugkeer. Maar neem ook in Nederland patiënten op; evacuatie in de regio zijn belangrijk, maar onvoldoende en duren te lang.
- **Eis de vrijlating van Palestijnse zorgverleners** die zonder aanklacht in Israëlische gevangenissen vastgehouden worden. En eis onafhankelijk internationaal onderzoek naar het dodelijke geweld tegen de vijftien gedode collega's van Artsen zonder Grenzen en tegen de talloze andere gedode zorgverleners.

Met vriendelijke groet,

Karel Hendriks

Directeur Artsen zonder Grenzen